

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งถือเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศโดยอาศัยมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1166/2544 เรื่องให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ลงวันที่ 2 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2544 โดยมีเงื่อนไขและเวลาการใช้ คือ ปีการศึกษา 2546 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ปีการศึกษา 2547 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 และปีการศึกษา 2548 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทุกชั้นเรียน ทั้งนี้ให้เริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่าย ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศรายชื่อในชั้นเรียนที่เป็นไปตามลำดับข้างต้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 1)

หลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรฉบับดังกล่าวโดยให้ทดลองใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 กับ 162 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายอีก 2,000 แห่ง และเริ่มบังคับใช้ทุกโรงเรียนทั่วประเทศในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่ผ่านมา ปรากฏว่าทั้งโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายต่างกระตือรือร้นและได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ให้สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำสาระรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย (ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. 2545 : ความนำ)

เพื่อให้การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนวทางไว้ว่า สถานศึกษาต้องประสานสัมพันธ์และร่วมมือ

กับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ส่วนกระทรวงศึกษาธิการเองจะเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมด้านการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ให้ครอบคลุมหลักสูตรอย่างกว้างขวาง ยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล และในการนี้กระทรวงศึกษาธิการจะทำเอกสารประกอบ หลักสูตร เช่น คู่มือการใช้หลักสูตร แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คู่มือครู เอกสาร ประกอบหลักสูตรกลุ่มสาระต่าง ๆ แนวทางการวัดและประเมินผลการจัดระบบแนะแนวใน สถานศึกษา การวิจัยในสถานศึกษา และ การใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนเอกสารประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ประชาชน ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีความเข้าใจและ รับทราบบทบาทของตนในการพัฒนาตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 : 3) ดังนั้นหลักสูตรสถานศึกษาจึงเป็นผลงานที่เกิดจากความร่วมมือ ร่วมใจของบุคลากรทั้งในและ นอกสถานศึกษา โดยเฉพาะบุคคลในสังคมและชุมชน โดยหลักสูตรสถานศึกษาจะมุ่งที่การจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานตามที่หลักสูตรแกนกลาง กำหนด และพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ ตอบสนองความต้องการ ความถนัด ความสนใจ ตลอดจนให้เหมาะสมกับ วัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล คุณภาพของ หลักสูตรสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง (สุชาติ วิทยุฉ. 2546 : 25)

ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาจึงต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาภายใต้ลักษณะ โครงสร้างที่ยืดหยุ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหา ความต้องการในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพราะหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนหรือ แนวทางหรือข้อกำหนดของ การจัดการศึกษาที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ส่งเสริมให้แต่ละบุคคลได้พัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงมีลำดับขั้นของมวลด ประสพการณ์ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่ การปฏิบัติประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตใน โรงเรียน ชุมชน และสังคมอย่างมีความสุข (วิวัฒน์ ผาวันฉ. 2546 : 3)

เมื่อสถานศึกษานำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและ ใช้หลักสูตรสถานศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการได้มีการ นิเทศ ติดตามผลการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนนำร่อง โรงเรียน เครือข่ายและ โรงเรียนทั่วไปมาโดยตลอด ทั้งในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร คุณภาพผู้เรียน และอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีผลต่อการใช้หลักสูตร โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

ทุกฝ่ายทั้งผู้บริหารการศึกษา คณะกรรมการการศึกษา คณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาจากภาครัฐและเอกชน นักการเมืองท้องถิ่น พระสงฆ์ ครู ผู้ปกครองและนักเรียน นอกจากนี้ยังได้มีการประชุมเสวนาเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญ ๆ อันเป็นการมาจากการดำเนินการใช้หลักสูตร (พระมหาศรีวรรณ ทองดี. อ้างอิงจาก <http://www.nilp.ac.th>) ดังนี้

1. ด้านการจัดสาระการเรียนรู้พื้นฐาน พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระการเรียนรู้พื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระแน่น/มากเกินไป เนื่องจากสถานศึกษายึดเอกสารสาระการเรียนรู้แกนกลางเป็นหลักในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ไม่ได้มีการนำไปเลือก / ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพ / บริบทของแต่ละสถานศึกษา นอกจากนี้สถานศึกษาบางแห่งกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละปีให้ผู้เรียนได้เรียนทุกสาระในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งผลให้เนื้อหาสาระแน่น
2. ด้านการจัดโครงสร้างเวลาเรียนสำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐาน สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า สถานศึกษาส่วนหนึ่งกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ยังไม่สอดคล้องกับหลักการ แนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละช่วงชั้น โดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-6) ที่มุ่งเน้นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ แต่จากผลการศึกษาวิเคราะห์การจัด โครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาต่าง ๆ พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่จัดสาระการเรียนรู้พื้นฐานทั้ง 8 กลุ่มมากเกินไป ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมค่อนข้างน้อย
3. ด้านมาตรฐานการเรียนรู้ พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นบางมาตรฐานใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความซ้ำซ้อน ภาษาไม่ชัดเจน บางมาตรฐานกำหนดรายละเอียดมากเกินไป
4. ด้านการกำหนดรหัสวิชา พบว่า สถานศึกษาแต่ละแห่งได้มีการกำหนดระบบรหัสวิชาสำหรับรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมตามหลักสูตรสถานศึกษาหลากหลาย มีทั้งที่เหมือนกัน และแตกต่างกันไป ซึ่งทำให้ไม่สามารถสื่อสารกันได้ว่าระบบรหัสวิชาที่แต่ละสถานศึกษากำหนดเป็นรายวิชาพื้นฐาน หรือเพิ่มเติม โดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งเป็นช่วงชั้นที่มีความเชื่อมโยงกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

ข้อสรุปดังกล่าวสอดคล้องกับไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2546 : 5) ที่กล่าวว่า การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียน เกิดปัญหาความไม่ชัดเจน และความไม่นิ่งของหลักสูตร มีลักษณะที่กลับไปกลับมา ทำให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความสับสน เกิดความสับสนกัน สุดท้ายเมื่อครูหันไปยึดเนื้อหาสาระเป็นหลักเกิดการขัดแย้ง ทำให้เด็กได้รับผลกระทบต่อ การปรับตัว หรือที่ระบุถึงการบูรณาการทุกส่วน ในขณะที่โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจ ขาดความพร้อม ในศักยภาพของโรงเรียนเอง นอกจากนี้ผลกระทบบางส่วนนั้นมีผลมาจากเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรแกนกลางที่มากเกินไป มีลักษณะซ้ำซ้อน ไม่ชัดเจนในกรอบปฏิบัติจริง เกิดความสับสนในความไม่พร้อมในตัวครูและโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 327 โรงเรียน แต่โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 มีโรงเรียน 284 โรงเรียน (กลุ่มนโยบาย และแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. 2548 : 12) และจากการสำรวจผลการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 จนถึงปัจจุบันครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจเรื่องการใช้และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องคัดลอกหลักสูตรจากสถานศึกษาอื่น โดยเปลี่ยนชื่อเป็นสถานศึกษาของตนเองทำให้ขาดความมั่นใจและเกิดความกังวลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ทั้งนี้มีผลสืบเนื่องมาจากการขาดการอบรมสัมมนาเรื่องการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดได้ส่งผลให้โรงเรียนขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนให้เข้ากับหลักสูตร เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา สื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยต่าง ๆ บางโรงเรียนมีครูไม่ครบชั้นเรียนทำให้ต้องรวมห้องนักเรียนเพื่อสอนร่วมกัน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูเกิดความสับสนเรื่องการใช้หลักสูตรและไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน การขาดการนิเทศจากผู้บริหารหรือหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้ครูขาดความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนอย่างเต็มที่ และประการสุดท้ายสาระและมาตรฐานของหลักสูตรที่มีมากเกินไป การกรอกเอกสารการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.) ต่าง ๆ มีความยุ่งยากครูต้องแบ่งเวลาสอนไปจัดทำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทำให้เสียเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งให้เห็นว่าปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน ผู้วิจัย ในฐานะผู้บริหารโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จึงมีความต้องการที่จะศึกษาถึงปัญหา

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ว่า มีปัญหาอยู่ในระดับใด เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนา การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษาและเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการที่จะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษา ที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ของผู้บริหาร และครูผู้สอน ปัญหาการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาที่มีต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

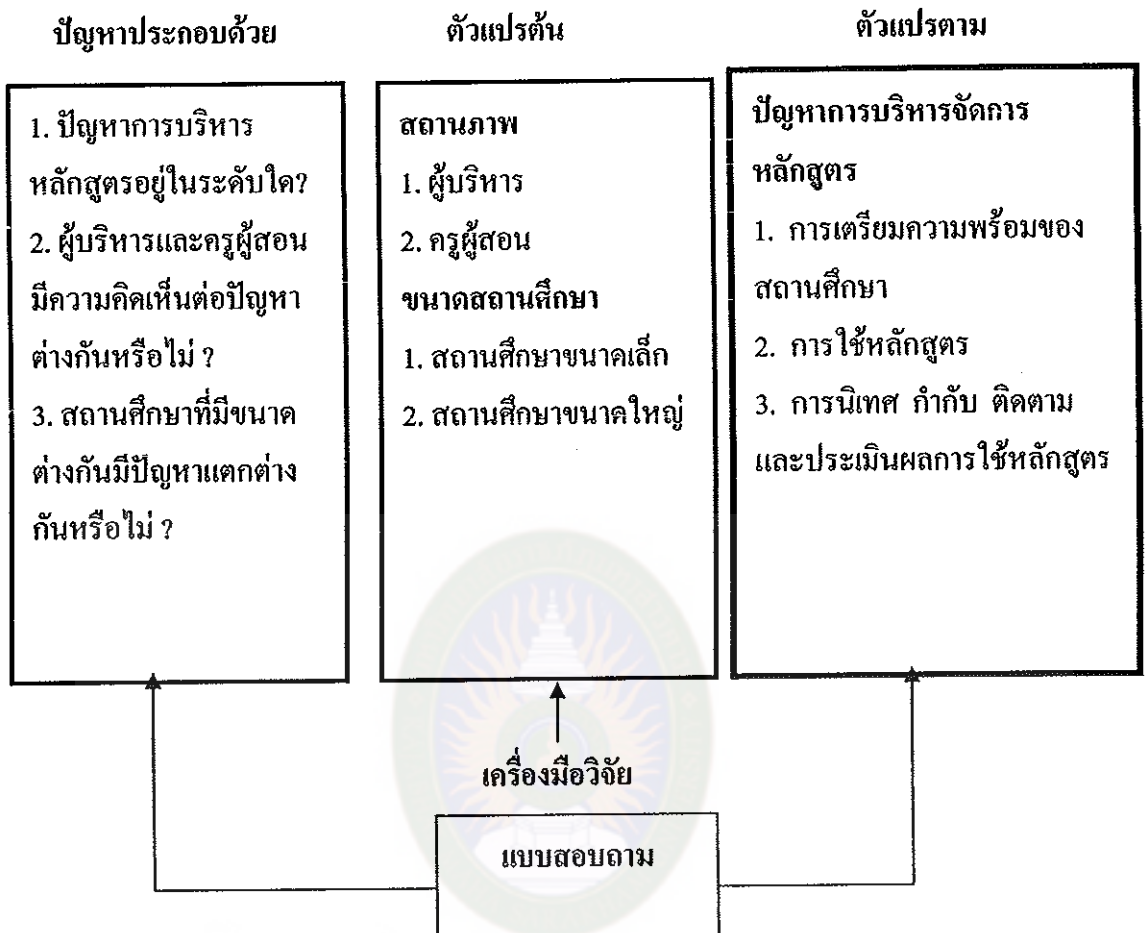
สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีปัญหาการบริหารหลักสูตรที่ต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการบริหารหลักสูตรที่ต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยตามกรอบการบริหารหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา (กรมวิชาการ, 2545 : 7) 3 ด้าน คือ

1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา
2. การใช้หลักสูตร
3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 3,433 คน จาก 284 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. 2549 : 17-71) จำแนกเป็น

1.1 ผู้บริหาร ได้แก่

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดเล็ก จำนวน 250 คน

1.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดใหญ่ จำนวน 34 คน

1.2 ครูผู้สอน ได้แก่

1.2.1 ครูผู้สอนสถานศึกษา ขนาดเล็ก จำนวน 2,218 คน

1.2.2 ครูผู้สอนสถานศึกษา ขนาดใหญ่ จำนวน 913 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร และครูผู้สอน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากการเปิดตาราง Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร จำนวน 163 คน ครูสอน จำนวน 342 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 505 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครูสอน

3.1.2 ขนาดสถานศึกษา จำแนกเป็น

- 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก
- 2) สถานศึกษาขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 3 ด้าน ของกรมวิชาการ (2545 : 7)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดในการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ตามแนวทางที่หลักสูตรศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กำหนดที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเอง

2. ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง เหตุขัดข้องหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือทำงานไม่บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

2.1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการแต่งตั้งกรรมการสถานศึกษา การจัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2.2 การใช้หลักสูตร หมายถึง การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้โดยครูผู้สอน ด้วยวิธีการดังนี้ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดเลือกใช้ และพัฒนาสื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน การวัดผลประเมินผล การแนะแนว การวิจัยเพื่อพัฒนา

2.3 การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารที่สำคัญส่วนหนึ่ง ซึ่งบุคคลที่มีความสำคัญในกระบวนการนี้ คือ ผู้บริหาร ซึ่งมีภารกิจดังนี้ การนิเทศและติดตามผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการใน สถานศึกษาการนิเทศ และติดตามผลการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการจากภายนอก สถานศึกษา

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือผู้รักษาการใน ตำแหน่งดังกล่าวในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ในปีการศึกษา 2549

4. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในปีการศึกษา 2549

5. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในปีการศึกษา 2549 แยกขนาดเป็น

5.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 (ที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน)

5.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 (ที่มีจำนวนนักเรียนเกิน 300 คนขึ้นไป)

5.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง สำนักงานทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอเขียงยืน อำเภอโกสุมพิสัย กิ่งอำเภอชื่นชม กิ่งอำเภอชื่นชม และอำเภอแกลง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงพัฒนา การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษาให้เป็น ประโยชน์ต่อการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น